

NAUCZYCIELSKA EDUKACJA

BIULETYN CENTRUM EDUKACJI NAUCZYCIELI W KOSZALINIE

2011 - NR 4/65

Dzieci fotografują – VII Międzyszkolny Konkurs Fotografii Dziecięcej (fot. Arch. SP-7)

Szkoła powinna dawać z jednej strony swobodę, a z drugiej więcej rygoru. Brzmi to jak sprzeczność, ale tylko pozornie.

(Jan Komasa 2011)

1. KOMASA J., Wszyscy chorują na młodość. Z Janem Komasą, reżyserem filmowym i telewizyjnym, twórcą filmu „Sala samobójców”, rozmawia Krzysztof Lubczyński. „GN” 2011 nr 13, s. 8.

Koszalin – maj – czerwiec 2011

SPIS TREŚCI

- O edukacji zdrowotnej w szkole i metodycznym doradztwie. Rozmowa z Małgorzatą Kulik, doradcą metodycznym CEN, nauczycielką wychowania fizycznego II LO w Koszalinie	3-7
- Mariola RINK-PRZYBYLSKA, Wiosenne Zespoły Metodyczne CEN w Koszalinie	8-10
- I Kongres Edukacji Polskiej	11
- O konferencji „Dysleksja i nauczanie”	11
- Konkurs Moj@ Edukacja	12
- Jaki powinien być wyróżniający się (celujący) nauczyciel?	13
- Urszula RUSIAK, Refleksje z wiosennych zespołów metodycznych Pracowni Matematyczno-Przyrod..	14-16
- Beata TAUROGIŃSKA, Aurelia ŁUBEK, Bezpieczeństwo dzieci przedszkolnych.....	17-19
- 6 czerwca – Dzień „Szkół bez Przemocy”	19
- Książka, którą warto przeczytać! Philip G. Zimbardo i in., <i>Psychologia - Motywacja i uczenie się</i>	20
- Rok Odkrywania Talentów - Astra rozwija talenty	21
- Artykuł, który warto przeczytać! Anna BRZESKO, <i>Awantura o talenty (...)</i>	21
- 6 czerwca - o szkolnych marzeniach uczniów	22
- Julian P. SAWIŃSKI, Jak w szkole ciekawiej organizować uczenie się?.....	23-24
- SP w Drawsku - szkoła stawiająca na tradycję i nowoczesność	25
- Wyniki VI Olimpiady Przedsiębiorczości	26
- Medale dla zasłużonych nauczycieli Koszalina	26
- Artykuł, który warto przeczytać! Mirosław PĘCZAK, Co mówi mowa? (...)	26
- Mirosław STACHNIK, Aktualne problemy zawodowego kształcenia praktycznego	27-29
- Dyrektorzy szkół o nowoczesnej edukacji przyrodniczej	30
- Propozycje scenariuszy lekcji wychowawczych – wybór literatury – szkoły ponadgimnazjalne	31-32
- Książka, która zastanawia! Teresa OLEARCZYK, <i>Pedagogika ciszy</i>	33
- Muzyka uwrażliwia i uszlachetnia. Koszalińska Filharmonia zaprasza na koncerty	33

„Nauczycielska Edukacja” - Biuletyn Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie

Wydawca: Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie,

ul. Ruszczyca 16, fax. 34-767-15, tel. 34-767-10; **Redakcja - 34-767-26**. Internet: www.cen.edu.pl Poczta e-mail: jps51@tlen.pl

Redakcja: Julian Piotr Sawiński (redaktor naczelny), Adam Paczkowski - zdjęcia, skład komputerowy - JPS

Współpraca: nauczyciele konsultanci i doradcy metodyczni CEN

Redakcja zastrzega sobie prawo redagowania i skracania nadesłanych tekstów oraz zmiany ich tytułów. Zapraszam do współpracy.

O EDUKACJI ZDROWOTNEJ W SZKOLE I METODYCZNYM DORADZTWIE. Rozmowa z Małgorzatą Kulik, doradcą metodycznym CEN, nauczycielką wychowania fizycznego II Liceum Ogólnokształcącego w Koszalinie

Małgorzata Kulik – doradca metodyczny CEN i nauczycielka wychowania fizycznego II LO w Koszalinie (fot. Adam Paczkowski)

1. Pani Małgorzato, witam i dziękuję, że znalazła Pani trochę czasu, aby rozmawiać o problemach edukacji zdrowotnej i fizycznej oraz doradztwie metodycznym. Ile to już lat jest Pani doradcą metodycznym? Jak się czujemy w tej roli?

Doradcą metodycznym jestem od roku 2003. Początki były trudne. Nowa rola, nowe obowiązki, które stają się wyzwaniem dla nauczyciela wychowania fizycznego. Na chwilę obecną mogę powiedzieć, że przez te kilka lat udało mi się zbudować warsztat pracy doradcy metodycznego świadomego wyzwań, potrzeb i oczekiwań nauczycieli, potrafiącego spojrzeć kompleksowo na wychowanie fizyczne.

Pierwsze lata to poszukiwanie nowych rozwiązań metodycznych, wychowawczych lekcji wychowania fizycznego i próba sondowania potrzeb nauczycieli. Odzwierciedleniem tego była organizacja spotkań metodycznych, warsztatów o tematyce związanej z nauczaniem gier zespołowych i ich przepisów.

2. Jak Pani wspomaga nauczycieli wf, np. we wdrażaniu nowych treści programowych?

W miarę poznawania potrzeb środowiska rodziła się konieczność wspomagania nauczycieli w planowaniu pracy i jej dokumentowaniu, diagnozowaniu, ocenianiu kryterialnym, awansie zawodowym. Stąd też modyfikacja oferty warsztatowej dla nauczycieli, wiosennych i jesiennych zespołów metodycznych, a i również mnóstwo konsultacji indywidualnych.

Wprowadzenie reformy programowej stało się nowym wyzwaniem dla mnie jako doradcy metodycznego. Nowe treści programowe, rozwiązania organizacyjne zajęć wychowania fizycznego, wyodrębnienie edukacji zdrowotnej jako obszaru, konieczność tworzenia programów edukacyjnych zainspirowało mnie do rozwijania i poszerzania kompetencji wokół nurtujących spraw. Odzewem jest kolejna modyfikacja form szkoleniowych dla nauczycieli wychowania fizycznego, które mogą być pomocne w tworzeniu oferty zajęć do wyboru (tj. taniec, fitness, gry rekreacyjne, gry i zabawy integracyjne).

O EDUKACJI ZDROWOTNEJ W SZKOLE I METODYCZNYM DORADZTWIE.

Rozmowa z Małgorzatą Kulik, doradcą metodycznym CEN (...) – cd.

3. Co zaproponowano nauczycielom w/w na wiosennych zespołach metodycznych? Pani Małgosiu, czy jest na nich czas, aby rozmawiać z nimi o zawodowych problemach?

Propozycja wiosennych i jesiennych zespołów metodycznych, dyżurów tematycznych poruszała zagadnienia realizacji treści edukacji zdrowotnej i planowania pracy nauczyciela. Zapraszam do współpracy trenerów i instruktorów różnych dyscyplin, którzy prowadzą część zajęć warsztatowych.

Aby lepiej poznać oczekiwania nauczycieli wychowania fizycznego z różnych środowisk i dotrzeć do szerszego kręgu nauczycieli, zaproponowałam cykliczne spotkania pt. „Nauczyciele nauczycielom”. Udało się nam stworzyć grupę twórczych i poszukujących nauczycieli.

Śledząc publikacje wydawnictw edukacyjnych, widzę, jak uboga jest ich oferta dla wychowania fizycznego. Dostępne poradniki metodyczne bazują głównie na przedrukach już istniejących. Nie ma też publikacji odnośnie nowej organizacji zajęć wychowania fizycznego, realizacji treści edukacji zdrowotnej.

Publikując na naszej stronie CEN, organizując formy doskonalenia dla nauczycieli wychowania fizycznego, a i również doskonaląc się na formach kierowanych dla doradców metodycznych poszerzam swoje kompetencje. W takiej rzeczywistości wychowania fizycznego znalazłam swoje miejsce jako doradca metodyczny.

Małgorzata Kulik – doradca metodyczny CEN i nauczyciele wychowania fizycznego (fot. A.P.)

4. Ostatnio znów mówi się o kolejnej reformie edukacji. Jakie najważniejsze zadanie – Pani zdaniem – stanie przed doradztwem metodycznym kierowanym do nauczycieli wychowania fizycznego?

Nie potrafię odnieść się do kolejnej propozycji zmian, które proponuje MEN. Mało w informacjach konkretów i regulacji prawnych. Mam wrażenie, że wszystko jest jeszcze w sferze projektów i wizji p. minister Hall. Wiem jedno, że obojętnie, jaka będzie struktura instytucji oświatowych to musi znaleźć się w niej miejsce na doradztwo. Dla mnie jest integralną częścią edukacji poprzez wsparcie nauczyciela na każdym etapie edukacyjnym. Jeszcze nie okrzepiliśmy po zmianach programowych, które ciągle jeszcze trwają, a czeka nas wizja kolejnych roszad w samej strukturze. Nie wiem, czy jest to dobry pomysł? Przy wdrażaniu zmian programowych liczne konsultacje, spotkania metodyczne utwierdziły mnie o potrzebie doradztwa i bezpośredniego kontaktu z nauczycielem.

O EDUKACJI ZDROWOTNEJ W SZKOLE I METODYCZNYM DORADZTWIE.

Rozmowa z Małgorzatą Kulik, doradcą metodycznym CEN (...) – cd.

5. Czy jest Pani zwolennikiem posługiwania się urządzeniami elektronicznymi i wykorzystywania nowoczesnych technologii informacyjnych w edukacji? Przecież w końcu chyba tego nie potrzebuje?

Nie potrzebuje? A dlaczego?? Wychowanie fizyczne, jak każdy inny przedmiot uczy i wychowuje. Też poszukujemy informacji, rozwiązań metodycznych, wymieniamy doświadczenia. Jak cała nasza edukacja musimy nadążać za wyzwaniami XXI wieku. To prawda, że lekcja wychowania fizycznego ze względu na specyfikę przedmiotu bardzo rzadko wykorzystuje media - jako wspomaganie, uatrakcyjnianie zajęć. Widzę konieczność posługiwania się nimi w trakcie zajęć z edukacji zdrowotnej.

Znam nauczycieli, którzy nagrywają i przygotowują prezentacje dla swoich uczniów, aby pokazać im błędne wykonywanie ćwiczeń, niedociągnięcia techniki czy układ taneczny wykonany przez cały zespół.

Nie zawsze mamy możliwość prowadzenia zajęć w sali gimnastycznej czy terenie. Niekiedy warunki przenoszą nas do sali lekcyjnej – gdzie to jest alternatywą dla aktywności ruchowej, aby przekazać wiedzę lub nawet dać ogląd pewnym sytuacjom technicznych, czy taktycznym, danej dyscypliny sportowej posługujemy się technologiami informacyjnymi.

6. Wielu autorów różnych edukacyjnych publikacji twierdzi, że zbyt mało uwagi poświęca się w szkole zdrowiu i edukacji zdrowotnej. Czy Pani też tak uważa?

To jest prawda. Do tej pory EZ (edukacja zdrowotna), choć była częścią edukacji to jednak nie była przypisana konkretnie do danego przedmiotu. Treści realizowane były na zasadzie ścieżek edukacyjnych, które wplatając się w pewne przedmioty pozwoliły realizować zagadnienia z zakresu EZ. Aktualna zmiana w podstawie programowej umiejscowiła ją w wychowaniu fizycznym. Jest ona wyodrębnionym obszarem treści podstawy programowej. Zalecenia do ich realizacji sprzyjają budowaniu rangi i zauważeniu potrzeby dbałości o zdrowie i edukacji w tym temacie.

Jednak potrzebne jest również przewartościowanie w samej mentalności ucznia, rodzica, nauczyciela i traktowaniu ZDROWIA jako wartości nadrzędnych, polisy na przyszłość. A na to trzeba czasu! Jednak poczyniono już pewne kroki, aby EZ miała swoje widoczne miejsce w edukacji – daje to nowa podstawa programowa. Myślę, że w polskiej szkole zbyt mało miejsca poświęca się edukacji zdrowotnej, nie wspierają nas specjaliści, np. dietetyk, psychiatra.

Małgorzata Kulik podczas pokazu (fot. A.P.)

O EDUKACJI ZDROWOTNEJ W SZKOLE I METODYCZNYM DORADZTWIE.

Rozmowa z Małgorzatą Kulik, doradcą metodycznym CEN (...) – cd.

7. Jakie są aktualne problemy dydaktyki wychowania fizycznego i edukacji zdrowotnej?

Myślę, że tak, jak i większość nauczycieli borykamy się z problemem dostosowania metod i warunków do realizacji nowych treści programowych. Planowanie pracy po nowemu, budowanie programów edukacyjnych to jest problem, z którym nauczyciele wychowania fizycznego borykają się dziś. Zakotwiczenie EZ w treściach wychowania fizycznego rodzi wśród nauczycieli w wiele wątpliwości i obaw. Wielu obawia się, czy poradzi sobie z realizacją zagadnień wchodzących w zakres bloków tematycznych i wymagań, a zwłaszcza dotyczących zdrowia psychicznego oraz umiejętności życiowych.

Obawy dotyczą również stosowania metod aktywizujących i interaktywnych, które nauczyciel wychowania fizycznego bardzo rzadko stosuje w lekcji wychowania fizycznego. Prowadzenie zajęć z EZ wymaga od nauczycieli przygotowania merytorycznego z zakresu dietetyki, psychologii, profilaktyki chorób cywilizacyjnych, a i również umiejętności pracy z grupą metodami warsztatowymi.

Nauczyciele oczekują wsparcia w sprecyzowaniu zagadnień i ukierunkowaniu w doborze treści. Wieli z nas – nauczycieli wychowania fizycznego – musi nauczyć się pracować z uczniem w klasie, dobierać metody inne, niż te stosowane dotychczas na lekcjach wychowania fizycznego. Oczywiście jest to forma wymagająca dodatkowych nakładów finansowych (np. kleje, karty, pisaki itp).

8. Jakie są - Pani zdaniem – aktualne problemy samych nauczycieli wychowania fizycznego?

Kolejny problem nurtujący nauczycieli wychowania fizycznego to wybór treści zajęć do wyboru, ale jeszcze większy to chyba problem organizacji tych zajęć. Jako nauczyciele wychowania fizycznego brakuje nam wsparcia ze strony wydawnictw. Śledząc oferty wydawnicze i propozycje wydawnictw edukacyjnych nie możemy spodziewać tutaj wsparcia. Są jedynie wznawiane istniejące poradniki metodyczne i oferta do studentów.

W kwestii edukacji zdrowotnej sytuacja jest podobna – tak naprawdę istnieje poradnik dla studentów autorstwa B. Woynarowskiej „Edukacja zdrowotna”, a pomoc wydawniczą dla nauczycieli obiecuje pani profesor od momentu wprowadzenia reformy programowej.

9. Pani Małgosiu, co jest dziś bardziej pomocne nauczycielom wychowania fizycznego: internetowe strony, czy tradycyjne czasopisma edukacyjne, metodyczne?

Pomocne są tutaj strony internetowe, publikacje w Internecie, ale pod warunkiem, że jesteśmy krytyczni i potrafimy selekcjonować propozycje. Dobrze, że funkcjonują jeszcze nasze miesięczniki „Lider” i „Wychowanie Fizyczne i Zdrowotne”, które w papierowej formie dostępne są w bibliotekach szkolnych i pedagogicznych.

Dla wychowania fizycznego (chyba jako jedyne przedmiotu) został wydany tylko jeden program do nowej podstawy programowej, dlatego też nauczyciele korzystali ze wsparcia metodycznego doradców przy pisaniu i opracowywaniu programów edukacyjnych. Obecnie biorę udział w szkoleniu z zakresu edukacji zdrowotnej dla doradców metodycznych i nauczycieli konsultantów ds. wychowania fizycznego organizowanym przez ORE w Warszawie. Ma możliwość wymiany poglądów i doświadczeń z kadrą różnych rejonów Polski. Niezależnie od regionu, wszystkich nas nurtują podobne problemy i widzimy tu dużą rolę doradztwa metodycznego.

O EDUKACJI ZDROWOTNEJ W SZKOLE I METODYCZNYM DORADZTWIE.

Rozmowa z Małgorzatą Kulik, doradcą metodycznym CEN (...) – cd.

Nauczyciele wf uczą się nowych ćwiczeń podczas Wiosennych Zespołów Metodycznych – 2011 (fot. A.P.)

10. Sporo teraz się mówi o trudnościach wychowawczych z uczniami. Co – Pani zdaniem – warto aktualnie doradzić wychowawcom? Jak pracować z młodzieżą, żeby uzyskać wysokie wyniki?

Nie wiem, co Pan rozumie pod pojęciem wynik? Wynik w sferze wychowawczej - czyli postawa, czy wynik w rozumieniu osiągnięć sportowych, a to nie miejsce w wychowaniu fizycznym. Myślę, że w dobie chaosu medialnego (tj. reklama, wiadomości, Internet, natłok informacji) młody człowiek potrzebuje stabilności i jasnych wymagań. Czasami „złotym środkiem” są sprecyzowane wymagania i oczekiwania ze strony nauczyciela, przestrzeganie ustalonych reguł, a przede wszystkim wiarygodność i autentyczność. Jak możemy mówić o szkodliwości palenia i walce z nałogiem, kiedy sami nie jesteśmy w tym temacie niezależni.

W wychowaniu fizycznym niezbędne jest porządne określenie kryteriów oceniania i konsekwencja w ich przestrzeganiu. Pomocne są nam w pracy wychowawczej reguły zabaw, przepisy gier i dyscyplin sportowych, które już na wstępie określają nam zasady postępowania i zachowania.

11. Jaka jest właściwie rola zabaw integracyjnych stosowanych w ramach zajęć wf? Dlaczego tak ważny jest ruch w ogóle w rozwoju człowieka?

Duża rola zabaw integracyjnych wplatanych w zajęcia pomoże poznać nam strukturę grupy i relacje w niej panujące. Wszelkie ćwiczenia w parach, wdrażanie do asekuracji – to jest element budujący współdziałanie „mniej sprawny ze sprawniejszym”. To jest odpowiedzialność za współwiczącego.

Ruch wyzwala emocje, buduje atmosferę rywalizacji, uwalnia wiele zachowań - przez co odsłania się wiele problemów, spraw panujących w grupie. Nauczycielowi wychowania fizycznego (sprawnemu obserwatorowi) łatwiej jest dostrzec prawdziwe oblicze problemu niż nauczycielowi, który postrzega ucznia siedzącego w ławce. Obserwacja uczniów w szatni, już może nam wiele powiedzieć o postawach uczniów i klimacie panującym w klasie.

12. Od 10 lat CEN w Koszalinie wydaje „Nauczycielską Edukację” - o sprawach nauczycieli, szkół i innych placówek oświatowych regionu. Teraz ukazuje się już tylko w postaci internetowej - takie czasy. Czy jest ona potrzebna?

Jest potrzebna. Jest wsparciem dla nauczyciela, a zarazem forum wymiany doświadczeń. Szkoda, że tylko w wersji elektronicznej, ale to też jest rozwiązanie dla poszukujących nauczycieli.

- Pani Małgosiu, bardzo dziękuję za rozmowę. Życzę powodzenia.

Rozmawiał: dr Julian Piotr Sawiński, redaktor naczelny „NE”

Wiosenne Zespoły Metodyczne Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie

W trosce o indywidualne potrzeby i właściwą drogę rozwoju ucznia

Tegoroczne Wiosenne Zespoły Metodyczne oraz towarzyszące im XII Targi Edukacyjne zgromadziły bez mała 2 tysiące pedagogów różnych przedmiotów i specjalności. Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie **18 i 19 marca br.** zaproponowało nauczycielom kolejną bogatą ofertę szkoleniową. Zorganizowano 60 różnorodnych form zajęć praktycznych, artystycznych, wykładów i spotkań z pracownikami naukowymi, autorami podręczników czy materiałów edukacyjnych, trenerami i doradcami metodycznymi, konsultantami wydawnictw oraz CEN-u.

Tematyka i formy zajęć, podręczniki i pomoce dydaktyczne prezentowane na stoiskach dostosowane były do bieżących potrzeb szkolnictwa. Dotyczyły m.in. podstawy programowej, koncepcji egzaminów zewnętrznych, nauczania metodą projektu, indywidualizacji pracy z uczniami o szczególnych potrzebach edukacyjnych i pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Różne formy zajęć dotyczyły także nowoczesnych rozwiązań metodycznych z wykorzystaniem technologii multimedialnych. Nauczyciele kształcenia zawodowego, dyskutując o rozwoju techniki i technologiach inspirowanych rozwiązaniami biologicznymi, mechaniki i biomimetyki, zupełnie naukowo i na poważnie rozważali wpływ zimorodka na rozwój szybkiej kolei w Japonii i związek kocie łapy z konstrukcją opony samochodowej.

Nauczyciele podczas Wiosennych Zespołów Metodycznych – 2011 (fot. A.P.)

Nauczyciele zapoznawali się z propozycjami doboru treści i metod nauczania zapewniającego efektywne przygotowanie młodzieży do zmienionej koncepcji egzaminów zewnętrznych gimnazjalnych i maturalnych, egzaminów na różnym poziomie znajomości języków obcych. Omawiali propozycje kryteriów oceniania umiejętności uczniów. Zainteresowani byli dodatkowych materiałami umożliwiającymi wykorzystanie najnowszych technologii multimedialnych.

Duża grupa dydaktyków uczestniczyła w wykładach problemowych. Nauczyciele języka polskiego wysłuchali wykładu o poezji Czesława Miłosza wygłoszonego przez dr hab. Jacka Kopcińskiego, profesora Instytutu Badań Literackich PAN, literaturoznawcę, krytyka teatralnego, redaktora naczelnego miesięcznika „Teatr”. Natomiast największym zainteresowaniem historyków cieszył się wykład mgr Katarzyny Rembacz o tragicznych losach mało znanej w naszym województwie postaci pierwszego wojewody szczecińskiego – Leonarda Borowicza.

Wiosenne Zespoły Metodyczne Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie

W trosce o indywidualne potrzeby i właściwą drogę rozwoju ucznia – cd.

Nauczyciele kształcenia zawodowego uczestniczyli w wykładach prof. dr hab. inż. Piotra Stępnia. Chemicy pod kierunkiem kadry naukowej Wydziału Chemicznego UMK w Toruniu wzięli udział w pokazach tanich, ale efektywnych doświadczeń i eksperymentów chemicznych. Nauczyciele zapoznali się także z różnymi sposobami przedstawiania zjawisk przyrodniczych przy pomocy prostych środków dydaktycznych oraz sposobami ułatwiania uczniom rozumienia, analizowania, badania zjawisk i procesów zachodzących na naszej planecie. Z kolei matematycy poszukiwali sposobów wzbudzania zainteresowania uczniów matematyką. Również z pełnym zapałem wykonywali przydatne na lekcjach modele figur przestrzennych.

Nauczyciele podczas zajęć na Wiosennych Zespołach Metodycznych – 2011 (fot. A.P.)

Dużym zainteresowaniem cieszyły się spotkania dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej w szkole. Zespoły metodyczne umożliwiły nauczycielom zapoznanie się z pakietem rozporządzeń Minister Edukacji Narodowej z zakresu organizacji w placówkach oświatowych działań wspierających uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Uczestnicy zajęć mieli okazję poznać różne modele wieloaspektowego oceniania poziomu funkcjonowania ucznia oraz sposoby wspierania uczniów w różnych obszarach. Otrzymali wiele cennych porad, wzory narzędzi diagnostycznych, przykłady praktycznych rozwiązań problemowych. Wszystko w trosce o indywidualne potrzeby i właściwą drogę rozwoju wychowanka.

Wiosenne Zespoły Metodyczne Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie

W trosce o indywidualne potrzeby i właściwą drogę rozwoju ucznia – cd.

Na spotkaniach z przedstawicielami wydawnictw nauczyciele dowiedzieli się o zmianach w podręcznikach i materiałach dydaktycznych wynikających z ich dostosowania do obniżonego wieku uczniów. Rozmawiali o wykorzystaniu nowoczesnych kierunków pracy z uczniem w myśl dydaktyki twórczości i zabawy. Rozważali zasadność zastosowania różnych modeli edukacji behawiorystycznej czy konstruktywistycznej. Poszukiwali sposobów skutecznego rozwijania zdolności matematycznych młodszych dzieci oraz sposobów motywowania ich ciekawości poznawczej. Wzbogacali swój warsztat pracy o nowe pomysły kształtowania aktywności muzycznej i plastycznej uczniów. Analizowali zalety zastosowania w edukacji wczesnoszkolnej nowoczesnej formy podręczników – multibooków.

Nauczyciele fizyki uczą się nowych ćwiczeń podczas Wiosennych Zespołów Metodycznych – 2011 (fot. A.P.)

Nauczyciele otrzymali materiały informacyjne, reklamowe i okazowe podręczniki. Przejrzeli atrakcyjne oferty wydawnictw. Zakupili wiele kompendiów wiedzy i niezbędnych materiałów dydaktycznych.

--> Więcej informacji w zakładkach naszych pracowni na stronie www.cen.edu.pl.

Mariola Rink-Przybylska - konsultant CEN w Koszalinie

I Kongres Edukacji Polskiej

W dniach 5-6 czerwca tego roku odbędzie się w Warszawie [I Kongres Polskiej Edukacji](#). Jego organizatorem jest Instytut Badań Edukacyjnych. Kongres dotyczyć będzie przede wszystkim jakości edukacji w szkole. Zwróci też uwagę na uczenie się przez całe życie oraz powiązania edukacji nastawionej na efekty uczenia się z rynkiem pracy.

Foto: www.edunews.pl

Wybrane grupy panelowe pierwszego dnia Kongresu dotyczące wspólnego tematu *Jakość edukacji w siedmiu perspektywach*:

1. prawo każdego ucznia do sukcesu,
2. wspomaganie szkół i nauczycieli w rozwoju,
3. samorządy na rzecz dzieci i rodziców,
4. potrzeby rozwoju kraju i rynku pracy,
5. świat nauki na rzecz edukacji,
6. nowoczesne technologie,
7. zostać liderem w edukacji.

Organizatorzy zapraszają do zgłaszania udziału na stronie [www I Kongresu Polskiej Edukacji](#). (1)

1. źródło: [www:Internetowy Serwis Nauczyciela](#) – z 06.05.2011.

O konferencji „Dysleksja i nauczanie”

Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie zorganizowało dla zainteresowanych nauczycieli konferencję pn. „**Dysleksja i nauczanie**”, która odbyła się w kwietniu 2011 r. w siedzibie CEN. Wśród zaproszonych prelegentów była **prof. zw. dr hab. Marta Bogdanowicz** – psycholog kliniczny, wiceprzewodnicząca Polskiego Towarzystwa Dysleksji, autorka ponad 300 publikacji z zakresu psychologii klinicznej dziecka.

Przebieg i efekty konferencji będą zaprezentowane w następnym numerze „Nauczycielskiej Edukacji” (JPS)

Drugim wykładowcą była **dr Katarzyna Maria Bogdanowicz** – autorka wielu artykułów na temat trudności w uczeniu się czytania i pisania, nauczycielka języka angielskiego specjalizująca się w udzielaniu pomocy osobom z dysleksją. Szczegółowe informacje o programie konferencji będą systematycznie publikowane na naszej stronie internetowej stronie CEN – www.cen.edu.pl.

KONKURS MOJA@ EDUKACJA

Portal Edunews.pl przygotował w ramach projektu MOJ@ EDUKACJA **ankietę na temat korzystania przez nauczycieli z nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) w edukacji**. Zwraca się do nauczycieli szkół: podstawowych, gimnazjów i ponadgimnazjalnych z uprzejmą prośbą o jej

wypełnienie pod adresem: <http://www.ankiety->

[online.pl/survey.php?id=SurveyPage&survey=67d1de0766abee&page=0](http://www.ankiety-online.pl/survey.php?id=SurveyPage&survey=67d1de0766abee&page=0)

Portal Edunews.pl współpracuje z Partnerami Handlowymi firmy Apple, Fundacją Teraz Edukacja i Think Global sp. z o.o., przy realizacji projektu MOJ@ EDUKACJA. Jego celem jest **pobudzenie kreatywności**, zwiększenie pomysłowości oraz doskonalenie umiejętności ucznia i nauczyciela w procesie uczenia się. Projekt ma służyć inspirowaniu do tworzenia nowoczesnych narzędzi służących osobistej edukacji, ułatwiających naukę tak w szkole, jak i poza nią.

Częścią projektu jest przeprowadzenie badań i zebranie danych na temat korzystania z nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) w edukacji przez nauczycieli, a także przygotowanie darmowych e-publikacji, które będą służyć pomocą nauczycielom i uczniom w realizacji ciekawszych zajęć w szkołach.

W II połowie 2011 r. przeprowadzony zostanie również konkurs dla uczniów i nauczycieli, w którym organizator będzie prosił o przygotowanie i **zaprezentowanie własnych narzędzi** służących edukacji na różnych przedmiotach. Już dziś chcą więc Państwa zaprosić do wypełnienia w imieniu szkoły ankiety i do zgłoszenia się do udziału w konkursie „Moj@ edukacja”.

W tej ankiecie chcą poznać doświadczenia i sposób, w jaki korzysta Pani/ Pan z nowoczesnych technologii w swojej codziennej pracy w szkole. Zebrane dane posłużą do sporządzenia **raportu na temat wykorzystania nowych technologii** edukacyjnych w polskich szkołach. Proszą też, aby ankietę wypełniły 2 osoby ze szkoły – nauczyciel informatyki i wybrany nauczyciel innego przedmiotu.

Organizatorzy zachęcają również szkoły i nauczycieli **do zgłaszania się do udziału w konkursie MOJ@ EDUKACJA**, w którym należy przygotować i zaprezentować własne narzędzia służące edukacji na różnych przedmiotach. Dla zwycięzców konkursu przewidziane są wysokie nagrody pieniężne (pula nagród wynosi niemal 48 tys. złotych). Więcej informacji o konkursie na stronie: www.edustyle.pl. (1)

1. www.edunews.pl

Jaki powinien być wyróżniający się (celujący) nauczyciel?

Na pytanie: „Jaki powinien być Nauczyciel Roku 2011?” postawione przez Redakcję „GN” odpowiadają dotychczasowi zwycięzcy Konkursu „Nauczyciel Roku”

Grzegorz Lorek, Nauczyciel Roku 2002:

– Żadnych frustratów, zastanawiających się „co ja tu do diabła robię?”. Zakochany po uszy w tym, co robi. I ten błysk w oku, jak coś robi. Dowcipu czasem używa mądrego – wszak wszyscy uwielbiają się śmiać. Wymaga – najwięcej od siebie. Żadnego mierzenia ucznia wzrokiem. Kocha niekonwencjonalnych uczniów. Tych konwencjonalnych też. (...)

Bogumiła Bąk, Nauczyciel Roku 2003:

– Zapytałam swoich uczniów, jakich użyć kryteriów, aby wybór Nauczyciela Roku 2011 był zgodny z ich oczekiwaniami. Wskazania były bardzo wyraziste. Otóż nauczyciel taki powinien mieć charyzmę i pasję, którą się dzieli z uczniami, powinien cieszyć się z każdej lekcji i dbać o swój rozwój. (...)

Wiktor Kamieniarz, Nauczyciel Roku 2004:

– Na pewno musi być pasjonatem z powołaniem. Trudno przecież wytrzymać w szkole, w której od nauczyciela wymaga się nauczania rozwiązywania testów, a nie kształtowania umiejętności odczuwania dumy z posiadanej wiedzy, nie żąda się kształtowania mądrego, odpowiedzialnego i rozumnego postrzegania świata. (...)

Jacek Świerkocki, Nauczyciel Roku 2005:

– Wbrew pozorom odpowiedź jest prosta, bo to przecież każdy z Was może w bezpośredniej rywalizacji konkursowej wyprzedzić pozostałych 12 nominowanych (...). Każdy z Was, bo każdy na pewno jest świetnym pedagogiem, bo każdy na swój sposób już wygrał w swojej szkole czy mieście. (...)

Danuta Konatkiewicz, Nauczyciel Roku 2006:

– Weź trzy miarki dobroci, pięć miarek cierpliwości, osiem stanowczości i tyleż samo wyrozumiałości, posyp kilkoma szczyptami wrażliwości, empatii i uśmiechu. Wsyp to wszystko do makutry przechowywanej na półce pod nazwą intuicja, dodaj podwójną porcję drożdży twórczości i dobrze wymieszaj. (...)

Wiesław Włodarski, Nauczyciel Roku 2007:

– O to, że będzie to najlepsza osoba spośród zgłoszonych, jestem spokojny. Zapewniają to członkowie jury, których dotychczasowe wybory nie budziły raczej kontrowersji. Można więc sobie troszeczkę pogdybać... Z uwagi na obecną gorącą dyskusję, Nauczycielem Roku mógłby zostać ktoś, o kim władze ministerstwa mówią „nietablicowy”. (...)

Dariusz Kulma, Nauczyciel Roku 2008:

– Nauczyciel Roku 2011 powinien być antidotum na słabości uczniów. Swoistym lekiem. W ostatnich czasach wielu uczniów ma bardzo słabe poczucie własnej wartości, jeśli chodzi o możliwości edukacyjne. Nie wierzą w nie. Zniechęcają się po pierwszych błędach czy niepowodzeniach. Dobry nauczyciel to taki, który pokaże pułapki i pozwoli je ominąć. (...)

Radek Moskal, Nauczyciel Roku 2009:

– Doświadczony praktyk w swoim zawodzie, przyjaciel uczniów, wymagający, ale sprawiedliwy, potrafiący skarcić, gdy trzeba, ale również pochwalić i przekazać właściwą radę w odpowiednim momencie, tak jak to robi prawdziwy PRZYJACIEL. Niebojący się trudnych wyzwań, pojawiających się ciągle na drodze krzewienia oświaty w ramach kolejnych reform – reformy szkolnictwa polskiego. (...)

Marek Golka, Nauczyciel Roku 2010:

– Jak znaleźć tego Najlepszego? Moim zdaniem można rozważyć następujące kwestie:

1. Niewątpliwie osiągnięcia dydaktyczne, konkretne efekty - olimpijczycy, finaliści. 2. Popularyzowanie reprezentowanej dziedziny nauki. 3. Kreowanie naukowej kariery ucznia. 4. Wychowawca następców - nauczycieli. Dzielenie się doświadczeniem i metodyką pracy z innymi nauczycielami. (...) (1).

--> **Źródło:** „Głos Nauczycielski” 2011 nr 12.

Nauczyciele podczas Wiosennych Zespołów Metodycznych (fot. A. Paczkowski)

Refleksje z Wiosennych Zespołów Metodycznych Pracowni Matematyczno-Przyrodniczej

Kolejne, dwunaste już Targi Edukacyjne połączone z Wiosennymi Zespołami Metodycznymi odbyły się 18 i 19 marca. Pracownia Matematyczno - Przyrodnicza we współpracy z przedstawicielami wydawnictw edukacyjnych przygotowała dla nauczycieli ofertę **15 spotkań** w czasie Targów oraz dwa dodatkowe spotkania w innych terminach (fizyka). Siedem zespołów przeprowadzili doradcy, na pozostałych gościliśmy autorów podręczników, doradców z innych ośrodków, nauczycieli współpracujących z wydawnictwami. Łącznie w tegorocznych spotkaniach uczestniczyło **około 300 nauczycieli**.

Najpopularniejsze okazało się spotkanie dla nauczycieli matematyki *Lekcje, które się pamięta*, zaproponowane przez Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe. Podręczniki tego wydawnictwa są od wielu lat bardzo popularne w naszych szkołach, toteż nauczyciele chętnie uczestniczą w firmowanych przez nie spotkaniach. Warsztat, z aktywnym udziałem uczestników, prowadziła **Agnieszka Wawrzyn**. Przygotowała kilka prostych ćwiczeń, a modele figur przestrzennych zbudowane przez nauczycieli zdobiły salę do końca targów.

Dużym zainteresowaniem cieszyło się spotkanie dla nauczycieli chemii i innych zainteresowanych *Efektowne doświadczenia chemiczne w małej i dużej skali, czyli jak tanio i profesjonalnie eksperymentować* prowadzone przez **Dominikę Panek** reprezentującą Centrum Chemii w Małej Skali (UMK w Toruniu). Prowadząca zadbała o przygotowanie dobrze wyposażonych stanowisk z opisami doświadczeń, które nauczyciele przeprowadzili podczas spotkania. *Doświadczenia fizyczne na lekcjach przyrody* prowadzone przez **Irenę Kisiel**, doradcę metodycznego fizyki także cieszyły się zainteresowaniem nauczycieli. Prowadząca pokazała sposoby przedstawienia zjawisk fizycznych przy pomocy prostych środków. Nauczyciele przyrody często mają problemy z wprowadzaniem treści fizycznych, chemicznych i innych, w których nie czują się specjalistami.

Refleksje z Wiosennych Zespołów Metodycznych Pracowni Matematyczno-Przyrodniczej – cd.

Dość licznie stawili się nauczyciele na spotkaniu dotyczącym zmian w egzaminie gimnazjalnym, które poprowadziła **Ewa Ślubowska**, doradca metodyczny matematyki. Prowadząca przedstawiła nową formułę egzaminu gimnazjalnego, która będzie obowiązywała od 2012 roku. Przybliżyła wszystkie zmiany w egzaminie, a podczas prezentacji przykładowych arkuszy egzaminacyjnych wywiązała się dyskusja na temat zawartych w nich zadań. Wydawnictwo Oficyna Edukacyjna Krzysztof Pazdro przekazało uczestnikom tego spotkania próbne zestawy egzaminacyjne dostosowane do nowej formuły egzaminu, uwzględniające wszystkie typy, jakie CKE zamieściła w Informatorze. Z przeprowadzonego spotkania można wywnioskować, że omawiane zmiany nie są jeszcze wystarczająco dobrze znane nauczycielom oraz, że widoczne są obawy związane z nowym typem zadań, zwłaszcza tych „na dowodzenie”.

Podczas tegorocznych zespołów metodycznych często podejmowany był temat projektu edukacyjnego. Prowadząc spotkanie *Projekt edukacyjny w praktyce szkolnej. Przykłady z fizyki*, w którym uczestniczyli nauczyciele różnych przedmiotów (np. matematyka, informatyka, chemia, przyroda), **Irena Kisiel** zaobserwowała, że pomimo wprowadzonego już jakiś czas temu obowiązku uczestniczenia gimnazjalistów w projektach edukacyjnych, poruszane zagadnienia nie są jeszcze dobrze znane. Nauczyciele byli zainteresowani przedstawionymi przykładami, wymieniali się swoimi doświadczeniami. Zwrócili także uwagę, że musieli dokonać wyboru spotkania ze względu na zaplanowanie interesujących ich tematów w tym samym czasie.

Danuta Sawczyńska, doradca metodyczny geografii zaproponowała nauczycielom także temat związany z projektem edukacyjnym: *Jak efektywnie realizować treści podstawy programowej metodą projektu edukacyjnego?* Spotkanie ujawniło, że omawiane zagadnienie nie jest wszystkim nauczycielom na tyle znane, na ile można by się było spodziewać. Uczestnicy byli zainteresowani przedstawionymi przykładami, propozycjami dotyczącymi kolejnych etapów realizacji projektu. Nauczyciele wypowiadali się na temat trudności w stosowaniu tej metody. Projekt edukacyjny w praktyce szkolnej to temat, do którego często będziemy wracać na spotkaniach z nauczycielami.

Wydawnicze ekspozycje podczas Wiosennych Zespołów Metodycznych CEN (fot. A. Paczkowski)

Spotkanie dotyczące zmian w podstawie programowej geografii szkoły ponadgimnazjalnej cieszyło się także dosyć dużym zainteresowaniem. Omawiane zmiany będą dotyczyły nauczycieli IV etapu edukacyjnego dopiero od września 2012 roku. Nowa podstawa programowa zakłada, że kształcenie ogólne dla każdego ucznia skończy się w I klasie szkoły ponadgimnazjalnej. Dlatego także nauczyciele uczący w gimnazjum powinni znać cele i treści nauczania geografii na IV etapie edukacji. Jest to niezbędne dla świadomego przygotowania uczniów gimnazjum do kontynuowania kształcenia w liceum. Nauka geografii ma ułatwiać młodym ludziom rozumienie zjawisk i procesów zachodzących na naszej planecie. Powinna ułatwiać analizowanie złożoności relacji między człowiekiem i światem, który go otacza.

Refleksje z wiosennych zespołów metodycznych Pracowni Matematyczno-Przyrodniczej – cd.

W przypadku informatyki wiele wydawnictw zatrudnia jedynie przedstawicieli handlowych, którzy nie posiadają wiedzy merytorycznej niezbędnej do przeprowadzenia spotkania z nauczycielami. Chlubnym wyjątkiem jest wydawnictwo Helion Edukacja, obecne w tym roku na targach. W spotkaniach dla nauczycieli szkół podstawowych i gimnazjów uczestniczyła, jak zwykle, ta sama kilkusobowa grupa osób. Nauczyciele szkół ponadgimnazjalnych zainteresowani są głównie spotkaniami związanymi z wymianą doświadczeń na temat przygotowania uczniów do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe lub do egzaminu maturalnego. Dużo mniejsze jest zainteresowanie spotkaniami dotyczącymi metodyki prowadzenia zajęć z wykorzystaniem środków dydaktycznych, co było główną tematyką wiosennych spotkań metodycznych.

Reasumując, w przypadku informatyki daje się zauważyć większe zapotrzebowanie na wsparcie metodyczne wśród nauczycieli szkół podstawowych i gimnazjów. Jeśli chodzi o nauczycieli szkół ponadgimnazjalnych większego zainteresowania spotkaniami metodycznymi spodziewać należy się w chwili wejścia nowej podstawy programowej do szkół średnich. Spowoduje to zarówno konieczność wybrania nowych podręczników do nauczania informatyki w zakresie podstawowym i rozszerzonym, jak i w przypadku wielu nauczycieli – potrzebę zdobycia, bądź ugruntowania, wiedzy merytorycznej i umiejętności metodycznych prowadzenia zajęć z informatyki na poziomie rozszerzonym.

Nauczyciele na Wiosennych Zespołach Metodycznych CEN – 2011 (fot. A.P.)

Choć większość spotkań spełniła oczekiwania nasze i nasze i samych odbiorców, to niestety, niektóre z nich były zdecydowanie mniej udane. Na zespół *Nowy typ zadań maturalnych* nie dojechała osoba prowadząca, toteż spotkanie ograniczyło się do zaprezentowania oferty edukacyjnej wydawnictwa. Podobna sytuacja miała miejsce na spotkaniu *Fizyka atomowa i jądrowa. Prezentacja materiałów dydaktycznych z wykorzystaniem tablicy multimedialnej*. Prowadząca nie czuła się kompetentna, żeby poprowadzić część merytoryczną. Odwołana została *Akademia Maturalna* dotycząca przedmiotów matematyczno-przyrodniczych.

Główną refleksją, która nasuwa się po przeprowadzeniu wiosennych zespołów metodycznych jest problem z określeniem liczby nauczycieli, którzy wezmą udział w spotkaniach. Niezależnie od zaproponowanej tematyki spotkań pewną regułą jest to, że dużo liczniejsze są grupy nauczycieli szkół podstawowych i gimnazjów. Zainteresowanie nauczycieli szkół ponadgimnazjalnych jest znikome. Dotyczy to wszystkich przedmiotów. Pewną prawidłowością jest także bardziej liczne uczestniczenie w spotkaniach firmowanych przez wydawnictwa, podczas których nauczyciele mogą liczyć na otrzymanie bezpłatnych egzemplarzy podręczników, atlasów, zbiorów zadań itp.

Urszula Rusiak – kierownik Pracowni M-P CEN w Koszalinie

Bezpieczeństwo dzieci w wieku przedszkolnym

Wiek przedszkolny to faza największej ruchliwości dziecka w znaczeniu fizycznym, psychicznym i społecznym. Wpływają na to przebiegające wówczas 3 procesy, tj. rozwój funkcji lokomocyjnych, komunikacyjnych i wyobraźni. Szybki wzrost i duża potrzeba ruchu powodują, że dziecko przedszkolne jest narażone na urazy i przeciążenia. W następstwie częstych wypadków dochodzi do wtórnych ograniczeń możliwości ekspresji ruchowej i samodzielnego zaspakajania pragnień ruchowych.

Opieka nad dzieckiem musi z jednej strony pobudzać jego aktywność ruchową, zaspokajać „głód ruchu”, a z drugiej strony ukierunkować pobudzenie ruchowe i emocjonalne. Edukacja musi obejmować wsparcie w nabywaniu samodzielności, co jest trudne w tym wieku, a szczególnie u dzieci nadpobudliwych, które charakteryzują się wyjątkową impulsywnością. Wiek przedszkolny, to również wiek zabawy, dlatego dzieci przeżywają życie jako rodzaj zabawy. Są impulsywne, reagują żywo, szczególnie wtedy, gdy są opanowane gwałtownymi emocjami.

Dzieci pod wpływem radości, zaskoczenia, zdziwienia, zapominają o pojazdach na ulicy i o niebezpieczeństwie, jakie one mogą stanowić.

Przedszkole jako jedna z pierwszych instytucji, z którymi styka się dziecko, ma możliwość wyrobienia określonych postaw i umiejętności. Wychowawcza rola przedszkola ma ogromne znaczenie dla ukształtowania osobowości dziecka. Dzieci przedszkolne **cechuje chęć poznania świata**, naturalna aktywność, ciekawość, skłonność do naśladownictwa, łatwość czerpania wiedzy z otoczenia, a także wrażliwość emocjonalna. Rolą nauczyciela jest pokierowanie rozwojem dziecka, aby w pełni wykorzystać jego naturalną ciekawość świata. Aby dziecko przyswoiło sobie określone normy pozytywnych zachowań i stosowało się do nich, trzeba poddawać je przez dłuższy czas odpowiednim działaniom, wykorzystując każdą nadarzającą się okazję. Trzeba zdawać sobie sprawę z tego, że jeśli nie można uniknąć pewnych sytuacji, to należy wyposażyć dzieci w takie umiejętności, by unikały zagrożenia.

Dzieci Przedszkola nr 12 w Koszalinie uczą się o bezpieczeństwie (fot. Arch. P-12)

Współczesny świat zmusza nas do podejmowania działań profilaktyczno-edukacyjnych zaczynając od najniższego szczebla edukacji-przedszkola. Wypadki drogowe, w których poszkodowane są dzieci, zagrożenia przestępczością i wykroczeniami, jak również istniejące patologie społeczne wpływają na konieczność podnoszenia świadomości przedszkolaków. Dziecko powinno wiedzieć, jakie zagrożenia na niego czyhają, potrafiło je rozpoznać i umiało je rozpoznać. Rolą nauczyciela jest więc kształcenie dzieci, aby potrafiły chronić swoje życie i zdrowie.

Bezpieczeństwo dzieci w wieku przedszkolnym – cd.

Okres przedszkolny ma duży wpływ na kształtowanie się osobowości dziecka. Nauczyciel powinien dążyć do wszechstronnego rozwoju tej osobowości, a najlepszymi sprzymierzeńcami w osiągnięciu tego celu będą wpojone normy i zasady oraz poznanie przez dziecko środowiska. Wychowanie dziecka przedszkolnego w zakresie dbałości o własne bezpieczeństwo koncentruje się zwykle wokół kształtowania u dzieci umiejętności **bezpiecznego poruszania się po drogach** i uświadomienie im niebezpieczeństw zabaw w złe wybranym miejscu. Ostatnie lata wskazują, że nasilają się zagrożenia ze strony dorosłych. Wiele słyszymy o molestowaniu dzieci, uprowadzaniu ich dla okupu.

Wychowanie do przestrzegania zasad bezpieczeństwa nie powinno kształtować u dzieci nieufnej postawy wobec dorosłych. Pozostawiając dziecku możliwie dużo swobody, powinno się je jak najwcześniej uświadomić o czyhających nań niebezpieczeństwach, które mogą wystąpić w jego najbliższym otoczeniu. To nie tylko wdrażanie go do przestrzegania zakazów i nakazów, ale przyzwyczajanie do pewnych ograniczeń jego wolności. Ważne jest też poznawanie przez dziecko sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych, niebezpiecznych oraz zapobieganiu ich powstawania.

Celem więc wychowania przedszkolnego jest wspomaganie i ukierunkowanie rozwoju dziecka zgodnie z jego wrodzonym potencjałem oraz możliwościami rozwojowymi w relacjach ze środowiskiem społecznym i przyrodniczym.

ZASADY EDUKACJI DLA BEZPIECZEŃSTWA

Dzieci stanowią specyficzną grupę uczestników ruchu drogowego ze względu na ich mniejsze możliwości intelektualne i percepcyjne, zwiększone ryzyko urazów i trwałych uszkodzeń ciała. Dzieci zwłaszcza w wieku przedszkolnym nie zdają sobie sprawy z występujących zagrożeń: w domu, na drodze, na placu zabaw. Bywają nieostrożne, nie skupiają uwagi, są mało spostrzegawcze, nie dostrzegają skutków swoich zachowań. W procesie dydaktyczno-wychowawczym obok działań prowadzących do wzbogacenia wiedzy i doświadczeń należy zmierzać do kształtowania umiejętności i nawyków gwarantujących bezpieczeństwo.

Jednym z wielu zadań określonych w „Podstawie programowej wychowania przedszkolnego”, jest poznanie i przestrzeganie zasad bezpieczeństwa na terenie przedszkola i poza nim, ze szczególnym uwzględnieniem elementarnych zasad bezpiecznego poruszania się po drogach. Jednak nie należy zapominać o unikaniu zabaw niebezpiecznymi urządzeniami technicznymi oraz zabaw w miejscach niedozwolonych.

Małe dzieci przebywają w przedszkolu, bądź bawią się w mieszkaniu lub w pobliżu domu. W miejscach, gdzie są tereny rekreacyjne przeznaczone dla dzieci znajdują się piaskownice dla najmłodszych, przyrządy terenowe. Tereny te nie są czasami ogrodzone i nieodpowiednio zabezpieczone. Dziecko dość łatwo może wydostać się na ulicę. Dlatego u podstaw bezpiecznego wychowania należy wyrobić u dziecka nawyku posłuszeństwa. Jest to nieodzowny warunek bezpieczeństwa i chronienia dziecka nie tylko od wypadków drogowych, ale i innych. Podobnie, jak zabrania się dzieciom brania zapalek czy dotykania kurków gazowych, należy im uświadomić niebezpieczeństwo opuszczania podwórka, ogrodu przedszkolnego czy innego miejsca, gdzie pozwalamy im się bawić.

Bezpieczeństwo dzieci w wieku przedszkolnym – cd.

Dzieci Przedszkola nr 12 w Koszalinie uczą się o bezpieczeństwie (fot. Arch. P-12)

Edukacja w zakresie bezpieczeństwa powinna:

- być procesem ciągłym, systematycznym i kompleksowym,
- kształtować procesy i nawyki z zachowaniem określonych proporcji wiedzy i działania,
- zapewnić dzieciom bezpośredni kontakt z obiektami i zjawiskami omawianego środowiska,
- analizować problemy za pomocą różnorodnych środków dydaktycznych, podkreślając znaczenie zajęć praktycznych i własnych doświadczeń,
- rozwijać u dzieci wrażliwość na niebezpieczeństwo, w szczególności w najbliższym otoczeniu.

Beata Taurogińska i Aurelia Łubek - Przedszkole nr 12 w Koszalinie

6 czerwca - Dzień „Szkoły bez Przemocy”

6 czerwca 2011 już po raz czwarty odbędzie się święto wszystkich tych, którzy nie zgadzają się na przemoc i agresję w szkole oraz angażują się w budowanie szkoły jako miejsca przyjaznego uczniom, nauczycielom i rodzicom. Organizatorzy akcji zapraszają uczniów, nauczycieli i rodziców do wspólnego świętowania 6 czerwca w całej Polsce. Jest to ogólnopolskie święto. W zeszłym roku świętowało prawie 2.000 szkół w różnych regionach Polski.

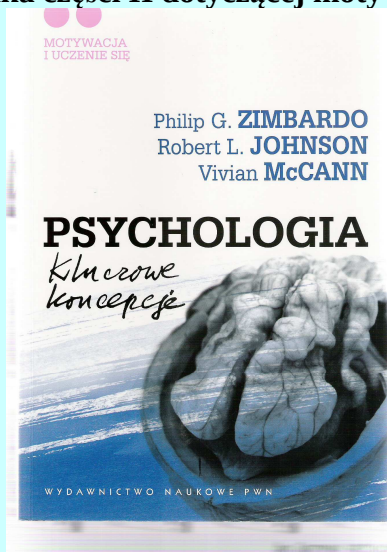
Podczas tych imprez uczniowie razem z nauczycielami i rodzicami organizują wystawy, spektakle, kolorowe korowody, debaty nt. bezpieczeństwa oraz konkursy. Powstała mapa aktywnych szkół, którym w szczególności zależy na **bezpieczeństwie i budowaniu przyjaznej szkoły**. Głównym wydarzeniem zeszłorocznego Dnia „Szkoły bez Przemocy” była uroczysta gala w Belwederze, podczas której wręczono nagrody 16 „Wychowawcom Roku” oraz najlepszym szkolnym wolontariuszom i ich opiekunom (1). Aktualne informacje o święcie są na stronie – [www:szkolabezprzemocy.pl](http://www.szkolabezprzemocy.pl) (JPS).

1. KONIECZNA A., *Dzień Szkoły bez Przemocy*. „Głos Koszaliński” 2011 nr 114, s. 15.

KSIAŻKA, KTÓRĄ WARTO PRZECZYTAĆ!

Philip G. Zimbardo, Robert L. Johnson, Vivian McCann, *Psychologia – kluczowe koncepcje. Część II: Motywacja i uczenie się*. Warszawa: 2010.

Książka może przydać się każdemu nauczycielowi niezależnie od nauczanego przedmiotu. Składa się z 5 części. Prezentuje najważniejsze zagadnienia psychologii potrzebne każdemu nauczycielowi. Tom 2 „Motywacja i uczenie się” podejmuje podstawowe problemy motywowania i uczenia się. Warto poznać! Oto okładka części II dotyczącej motywowania i uczenia się.

Okładka książki „Psychologia – kluczowe koncepcje” (fot. Arch. NE)

Książka „Psychologia - kluczowe koncepcje” składa się z 5 tomów. Podejmują następujące problemy:
1/ Podstawy psychologii 2/ Motywacja i uczenie się (emocje i motywacja, uczenie się i wychowanie, pamięć);
3/ Struktura i funkcje świadomości; 4/ Psychologia osobowości; 5/ Człowiek i jego środowisko.

Motywacja: co sprawia, że zachowujemy się tak, jak się zachowujemy?

Zdaniem recenzentów ww. książki jest to nowoczesny podręcznik, który pozwala wszystkim zainteresowanym funkcjonowaniem ludzkiej psychiki zorientować się w głównych teoriach, pojęciach oraz metodach stosowanych w różnych gałęziach psychologii. Autorzy wyjaśniają psychologiczne zagadnienia w swobodnym i przyjaznym stylu. Opisują w nich eksperymenty, odwołują się do przykładów, prowadzą z czytelnikiem prawdziwy dialog, a nawet rodzaj zabawy, odnosząc się do jego bezpośredniego doświadczenia. Struktura tekstu wraz z graficznym układem ułatwiają zapamiętywanie i wyszukiwanie informacji.

Motywacja jest ogólnym określeniem wszystkich procesów zaangażowanych w inicjowanie, ukierunkowanie i utrzymywanie fizycznych i psychicznych aktywności. Wymaga pobudzenia i determinuje jedną z możliwych reakcji, która uruchomi się w danej sytuacji – choć wybór nie zawsze jest celowy i świadomy. Śmiech czy płacz? Walka czy ucieczka? Nauka czy impreza? Karta motywacyjnych dań zawsze oferuje wiele możliwości. **Motywacja przybiera różne formy**, ale wszystkie one obejmują procesy umysłowe, które nas pobudzają, pozwalają na dokonanie wyboru i ukierunkowują nasze zachowanie (1)

Motywacja jest ważna dla każdego. Przybiera różne formy. W każdym przypadku dotyczy ludzkiego napięcia w mózgu. Wszystkie stosowane motywatory wpływają na procesy umysłowe, które warto pobudzać. (JPS).

1. ZIMBARDO Ph., JOHNSON R. L., McCANN V., *Psychologia. Kluczowe koncepcje*. Tom 2: *Motywacja i uczenie się*. Warszawa: Wydaw. Naukowe PWN 2010.

Rok Odkrywania Talentów - Astra rozwija talenty

Trwa ogólnopolski konkurs **Astra rozwija talent** adresowany do uczniów klas I-III szkół podstawowych zorganizowany w ramach Roku Odkrywania Talentów - akcji ogłoszonej przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. Celem konkursu jest **wyszukiwanie talentów plastycznych** wśród dzieci oraz rozwijanie ich wyobraźni i wrażliwości artystycznej. Ambasadorem akcji został mistrz olimpijski Mateusz Kusznierewicz, który swoją osobą wspiera także Rok Odkrywania Talentów.

O czym szumi morze to temat przewodni działań plastycznych podejmowanych przez dzieci w ramach konkursu, który trwać będzie od marca do końca czerwca. Aby pobrać formularz zgłoszeniowy należy wejść na stronę organizatora: www.astrarozwijatalent.pl

Autor/ka najlepszej pracy zostanie uhonorowany/a udziałem w profesjonalnych warsztatach rozwijających umiejętności plastyczne oraz otrzyma netbook, albumy malarskie oraz materiały plastyczne ASTRA. Dla opiekuna organizatorzy przewidzieli netbook oraz albumy, zaś dla szkoły wyposażenie pracowni plastycznej w artykuły i pomoce dydaktyczne do prowadzenia lekcji plastyki. Szkołę/placówkę, z której zostanie wysłana zwycięska praca odwiedzi sam mistrz Mateusz Kusznierewicz. Patronat merytoryczny nad konkursem objęło Ministerstwo Edukacji Narodowej. Magazyn [Mentor](#) jest patronem medialnym. (1)

1. Internetowy Serwis Nauczyciela – z 08.04.2011.

ARTYKUŁ, KTÓRY WARTO PRZECZYTAĆ!

Anna BRZOSKO, *Awantura o talenty*. „Dyrektor Szkoły” 2011 nr 4, s. 22-24

Rok szkolny 2010/2011 ogłoszony został przez Ministerstwo Edukacji Narodowej **Rokiem Odkrywania Talentów**. Inicjatywa ta ma zwrócić uwagę na specjalne potrzeby edukacyjne utalentowanych uczniów.

W akcji uczestniczy wiele szkół i placówek edukacyjnych w Polsce. Autorka ww. artykułu uważa, że warto zastanowić się, co nazywamy talentem? Kim jest uczeń szczególnie zdolny? Talent – wg *Słownika języka polskiego* (1989) - to niezwykła, nieprzeciętna zdolność twórcza, wybitne uzdolnienie do czegoś, np. aktorska, literacka, malarska, muzyczna...

Artykuł A. Brzosko (2011) prezentuje różnorodność poglądów na temat uczniowskich talentów. Wskazuje, że próba jednoznacznego zdefiniowania talentu lub uzdolnienia może przysporzyć trudności, gdyż istnieje wiele definicji, niekiedy znacząco różniących się od siebie i odbiegających od ogólnie przyjętego postrzegania tego zagadnienia.

Ważne jest, że z okazji ogłoszonego przez MEN roku odkrywania talentów, różne szkoły i placówki edukacyjne podejmują rozmaite inicjatywy i działania na rzecz rozwijania uczniowskich zdolności. Artykuł warto przeczytać! (JPS).

6 czerwca - o szkolnych marzeniach uczniów

Już po raz szósty odbył się VI Ogólnopolski Konkurs Literacki pn. „Szkoła moich marzeń”. Jego organizatorem jest Zespół Szkół nr 11 im Jana Twardowskiego w Koszalinie. Na zaproszenie tej szkoły uczniowie z całej Polski piszą wiersze i opowiadania o swoich wymarzonych szkołach. Ich literackie dzieła oceniają nauczyciele i dziennikarze. W tym roku przewodniczącą jury była **Katarzyna Czubatka**, polonistka z koszalińskiego Zespołu Szkół nr 10.

W tym roku na konkurs wpłynęło **720 prac ze 187 szkół** podstawowych i gimnazjalnych. Konkurs odbywa się pod patronatem zachodniopomorskiego kuratora oświaty, medialnym patronem jest redakcja „Głosu Koszalińskiego”. I miejsce w kategorii szkół podstawowych – poezja: uzyskała praca **Patryka Mileja** – ze SP nr 289 w Warszawie, a II miejsce praca **Magdaleny Warzochy** – ze SP nr 3 w Kołobrzegu.

W kategorii proza I miejsce uzyskała **Natalia Rak** – SP nr 15 w Krośnie, a II Zuzanna Gajko – SP nr 4 z Kwidzyna.

Na poziomie gimnazjum, w kategorii poezja I miejsce zajęła praca **Kingi Sucheckiej** – z Gimnazjum w Kiekrzu, drugie miejsce zajęła **Julia Kiszelewska** – z Gimnazjum nr 25 w Gdańsku.

W kategorii proza na tym poziomie nie przyznano I miejsca, a II miejsce zajęła praca **Kingi Grzelak z Gimnazjum nr 5 w Koszalinie**. Nagrodzonym uczniom i ich nauczycielom gratulujemy!

--> Uroczyste rozdanie nagród i wyróżnień odbędzie się 6 czerwca 2011 r. o godz. 14:45 w ZS nr 11 przy ul. Jabłoniowej w Koszalinie. Organizatorzy zapraszają zainteresowanych (Red.).

A.K., *Zbiór uczniowskich marzeń*. GK 2011 nr 114, s. 15.

O czym marzą polscy nauczyciele? Uczestnicy konferencji CEN pn. „Dziecko w sytuacji kryzysu rodziny” (fot. A. Paczkowski)

Jak w szkole ciekawiej organizować uczenie się?

Niedawno w „Biologii w Szkole” był artykuł pt. *Jak ciekawiej organizować uczenie się biologii?* (Sawiński 2009¹), a na portalu „Edunews.pl” interesujący artykuł dr Jacka Strzemiecznego (2009²) o tym, że: *Szkoła musi być ciekawsza*. Prawda to stara, jak szkoła i świat, że uczymy się chętnie tego, co jest ciekawe. Proponuję rozpocząć od ustalenia tego, co jest dla uczniów ciekawe, atrakcyjne - a następnie przemyśleć kilka dobrych rad dla nauczycieli.

Po pierwsze: Zbadać i określić cechy atrakcyjności

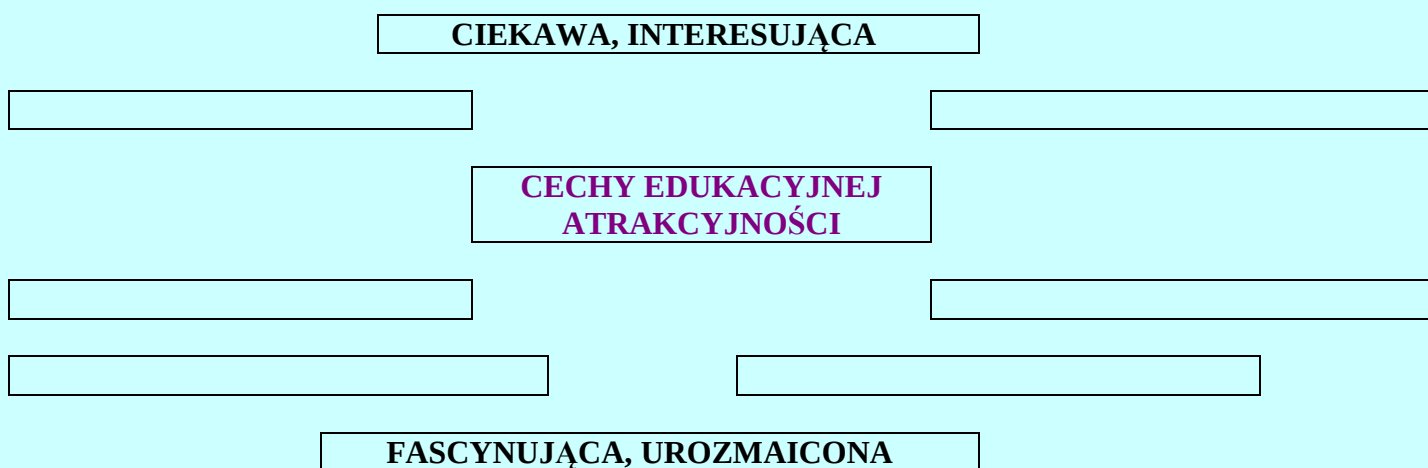
Czym jest atrakcyjność dla nas i uczniów? Co nauczyciel może i powinien zrobić, aby szkolna edukacja była atrakcyjna dla uczniów? Jak zorganizować uczenie się treści danego przedmiotu nauczania, aby było ono nie tyle dla nas, nauczycieli, dorosłych, ale dla uczniów ciekawe, atrakcyjne, fantastyczne? Oto na wstępie **zadanie do samodzielnej pracy**, a potem kilka dobrych rad dla nauczycieli. Bo tak naprawdę, co to jest i w czym tkwi atrakcyjność edukacji, np. biologicznej czy przyrodniczej? Warto o tym myśleć!

Prawdą jednak jest, że praca (zawód) nauczyciela opiera się na słowie, które jednak bierze się z myślenia. A myśląc o myśleniu warto pamiętać, że:

Najważniejszą w świecie rzeczą nie jest to, gdzie jesteśmy, lecz dokąd zmierzamy.
(Oliver Wendel Holmes)

Warto również wiedzieć, że: **atrakcyjna edukacja** – taki program i działania, które wywołują autentyczną ciekawość i chęć uczenia się - coś, co swą nowością i niezwykłością przyciąga, interesuje, urozmaica oraz ma elementy rozrywki i sprawia przyjemność. Atrakcyjna jest ta edukacja, którą sami uczniowie w ewaluacji uznają za interesującą, atrakcyjną dla nich.

→ **Zadanie do samodzielnej pracy** – Proszę samodzielnie poszukać (w różnych źródłach) różne cechy i określenia atrakcyjności oraz uzupełnić poniższy graf – ryc. 1.

Ryc. 1: Podstawowe cechy atrakcyjności (czegoś, co uznaje się za atrakcyjne).

¹ SAWIŃSKI J. P., *Jak ciekawiej organizować uczenie się biologii?* „Biologia w Szkole” 2010 nr 1, s. 48-55.

² STRZEMIECZNY J., *Szkoła musi być ciekawsza*. „Edunews.pl” – z 21.12.2009.

Jak w szkole ciekawiej organizować uczenie się? – cd.

Warto również wiedzieć i rozumieć, że:

→ **Atrakcja** – „to, co swą niezwykłością przyciąga, interesuje, zwłaszcza większą liczbę ludzi; sensacja, urozmaicenie, rozrywka, przyjemność; Atrakcyjny – nęcący, pociągający, interesujący, budzący ciekawość.” (Kopaliński 1989³).

→ **Atrakcyjne uczenie się** – takie cele i program oraz konkretne działania, które wywołują autentyczną motywację do uczenia się, podjęcia programu i wykonania danych czynności. Program, który swą nowością i niezwykłością przyciąga, interesuje, urozmaica oraz ma elementy rozrywki i sprawia przyjemność podczas uczenia się. Ciekawe, czy zdaniem uczniów obecny program szkolny jest dla nich interesujący, atrakcyjny?

→ **Atrakcyjna innowacja** – taki program innowacyjny i działania nowatorskie, które wywołują autentyczną ciekawość, pozytywną motywację i chęć uczenia się oraz doskonalenia siebie samego, zawierając m.in. elementy poznawcze, kształcące i rozrywkowe oraz sprawiają przyjemność uczenia się (ryc. 1).

→ **Atrakcyjny program edukacyjny** – taki program: cele – zadania – materiał kształcenia – wymagania – treści oceniania, oraz planowane działania, które wywołują autentyczną ciekawość, pozytywną motywację i chęć uczenia się oraz doskonalenia siebie samego, zawierając m.in. elementy poznawcze, kształcące i rozrywkowe oraz sprawiają przyjemność uczenia się.

W drugiej części artykułu będą omówione odpowiedzi na pytania:

- 1/ Jak ciekawiej i lepiej wykorzystać walory metod aktywizujących?
- 2/ Jak pracować nad sobą, aby być atrakcyjnym nauczycielem?
3. Jak uczyć autoprezentacji – pokazywania siebie i swoich umiejętności?
- 4/ Dlaczego warto polubić uczniowskie eksperymenty i badania?
- 5/. Jak pracować nad uczniami, aby polubili przedmiot i szkołę w ogóle?
- 6/ Jak ciekawiej i skuteczniej motywować do uczenia się i pracy nad sobą?
- 7/ Dlaczego nie bać się uczyć pod testy egzaminacyjne?
- 8/ Jak zabiegać o atrakcyjność uczenia się treści przedmiotu?

DLA DOCIEKLIWYCH

1. BRUDNIK E., MOSZYŃSKA A., OW CZARSKA B., *Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie. Przewodnik po metodach aktywizujących*. Kielce: Wydawnictwo „Jedność” 2010.
2. DRYDEN G., VOS J., *Rewolucja w uczeniu*. Poznań: Wydaw. Moderski i S-ka, 2000.
3. LAWRENCE D., *Jak nauczyć uczniów szacunku do samych siebie?* Warszawa: WSiP, 2008.
4. POLAK M., *Rozwijamy umiejętności potrzebne w epoce cyfrowej*. www.edunews.pl z 5.05.2009.
5. SAWIŃSKI J. P., *Smak kluczowych kompetencji ucznia*. „Biologia w Szkole” 2007 nr 6, s. 47-53.
6. SAWIŃSKI J. P., *Zapach nowoczesności w edukacji biologicznej*. „Biologia w Szkole” 2009 nr 3, s. 35-40.
7. SAWIŃSKI J. P., *Edukacja sukcesu*. „Dyrektor Szkoły” 2009 nr 1, s. 24-28.
8. SAWIŃSKI J. P., *Edukacja potrzebuje mocnych osobowości*. „EDUNews.pl.” z 15.06.2009.
9. SAWIŃSKI J. P., *Co w obecnej edukacji jest najważniejsze?* „Edunews.pl” – z 14.12.2009.
10. SAWIŃSKI J. P., *Edukacja służąca człowiekowi*. „EDUNews.pl” - z 21.09.2009i.
11. STRZEMIECZNY J., *Szkoła musi być ciekawsza*. „Edunews.pl” – z 21.12.2009.

dr Julian Piotr Sawiński – nauczyciel konsultant CEN

³ KOPALIŃSKI W., *Słownik wyrazów obcych i zwrotów obcojęzycznych*. Warszawa: Wydaw. WP, 1989, wyd. XVI, s. 50.

SZKOŁA PODSTAWOWA W DRAWSKU - SZKOŁA STAWIAJĄCA NA TRADYCJĘ I ZAINTERESOWANIA

Szkoła Podstawowa w Drawsku Pomorskim nazywana również "Jedynką" jest najstarszą szkołą na Ziemi Drawskiej. Jest ona kontynuatorką tradycji oświatowych sięgających średniowiecza, czym mogą się poszczycić tylko nieliczne miasta Pomorza Zachodniego. Od roku szkolnego 2002/2003 jesteśmy jedyną szkołą podstawową na terenie Drawska Pomorskiego i w związku z tym przestaliśmy używać numeru. Pożegnaliśmy się z historyczną "Jedynką" w nazwie, ale dalej dbamy o naszą piękną tradycję, do której dopisujemy coraz to nowe osiągnięcia.

Budynek SP w Drawsku Pomorskim (Arch. SP)

Szkoła prowadzi **szeroko zakrojoną działalność pozalekcyjną**. Nauczyciele prowadzą różnorodne koła zainteresowań:

- ▶ zajęcia wyrównawcze
- ▶ Szkolne Koło Caritas
- ▶ Szkolny Klub Europejski
- ▶ zajęcia sportowo-rekreacyjne
- ▶ zajęcia matematyczne i prace z uczniem zdolnym
- ▶ warsztaty historyczne
- ▶ zajęcia przyrodnicze
- ▶ zespół wokalny i szkolną orkiestrę
- ▶ zajęcia dekoratorskie
- ▶ Szkolne Koło PCK
- ▶ koło teatralne
- ▶ zajęcia Eurogrupy
- ▶ Koło Miłośników Biblioteki
- ▶ zespół tańca współczesnego
- ▶ koło szachowe i kronikarskie
- ▶ koło ekologiczno-wędkarskie
- ▶ koło informatyczno-fotograficzne
- ▶ koło plastyczne i koło BRD

W naszej szkole dzieci i młodzież mogą znaleźć wiele interesujących zajęć, aby rozwijać swoje poznawcze zainteresowania kierunkowe (1)

1. Źródło: www.spdrawsko.pl

Wyniki VI Olimpiady Przedsiębiorczości

Zwycięzcą VI edycji olimpiady Przedsiębiorczości został **Piotr Romanik** z LO nr III im. K. K. Baczyńskiego w Białymstoku. Rozstrzygnięcie olimpiady, która w tym roku przebiegała pod hasłem **Inwestor na rynku – giełda, prywatyzacje, fuzje i przejęcia**, odbyło się 7 kwietnia w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie. Do ostatniego etapu przeszło z 50 finalistów tylko 25 osób. Byli to ci najlepsi z 21,5 tysiąca uczniów, którzy w grudniu 2010 roku przystąpili do szkolnych eliminacji z przedsiębiorczości.

Olimpiadę Przedsiębiorczości organizuje Fundacja Promocji i Akredytacji Kierunków Ekonomicznych wraz z pięcioma publicznymi uczelniami ekonomicznymi. Organizatorzy stwierdzili, że poziom uczestników w tym roku był wysoki. Udział uczniów w tej olimpiadzie to nie tylko sprawdzenie swojej wiedzy, ale i nauka pracy w grupie, pod presją czasu i w stresie – powiedział zwycięzca Piotr Romanik. Drugie miejsce zajął Michał Smółko także z LO nr III w Białymstoku. W pierwszej piątce najlepszych znaleźli się ponadto uczniowie z LO nr XIV im. Polonii Belgijskiej we Wrocławiu, z LO nr XXVII im. T. Czackiego w Warszawie oraz LO nr LXIV im. S. I. Witkiewicza w Warszawie (1). Gratulacje dla laureatów i ich nauczycieli! (Red.)

1. Red., *Warto było się starać!* „Głos Nauczycielski” 2011 nr 16, s. 14.

Medale dla zasłużonych nauczycieli Koszalina

Na początku maja, tuż przed świętem 3 Maja, w koszalińskim ratuszu - **Maria i Waław Dąbrowscy**, którzy od wielu lat upowszechniają wśród młodzieży i dorosłych zamiłowanie do muzyki klasycznej i poetyckiego słowa oraz **Andrzej Bednarski**, zasłużony trener i arbiter koszykówki, wieloletni dziennikarz – odebrali w ratuszu z rąk władz samorządowych Koszalina medale „Za zasługi dla Koszalina”. Redakcja „NE” serdecznie gratuluje! (JPS).

ARTYKUŁ, KTÓRY WARTO PRZECZYTAĆ!

Mirosław PĘCZAK, Co mówi mowa? „Polityka” 2011 nr 20 (2807), s. 17-19

Ostatnio nastała dziwna moda na lekceważenie zasad poprawnego mówienia i pisania. Mówi się dość często i powszechnie oraz także sporo się pisze, że z polszczyzną jest dziś źle, bo nastąpiło:

Schamienie, wulgaryzacja, brutalizacja, zachwaszczenie – te słowa bardzo często przewijały się w debatach Kongresu Języka Polskiego. Nawet najwięksi puryści językowi nie mieli jednak wątpliwości, że dzisiejsza polszczyzna składa się z wielu odmian i wyznaczenie jednej wspólnej normy staje się coraz trudniejsze (Pęczak 2011). Niepokojące jest, że podobnych opinii i ostrych słów można przeczytać wiele.

Problemem ważnym szkoły jest także **stan czytelnictwa nauczycieli**, a dyrektorskim jest, jak zmotywować nauczycieli do czytania interesującej lektury edukacyjnej? Nauczyciele ubolewają, że uczniowie teraz mniej czytają i nie chcą czytać szkolnych lektur oraz podręcznikowych tekstów, co widać coraz wyraźniej w ubóstwie ich słownictwa i mowy. **Polacy czytają zbyt mało książek** – alarmuje co roku zwykle na jego początku Biblioteka Narodowa. A co mówi nasza mowa? Artykuł warto przeczytać! (JPS)

Aktualne problemy zawodowego kształcenia praktycznego

Wciąż nieustabilizowany rynek pracy nie pozwala odpowiedzieć na pytanie, jakie zawody będzie zapotrzebowanie w najbliższych latach. Ukształtował się pogląd, że większe szanse zatrudnienia mają osoby, które posiadają lepsze (wyższe) wykształcenie. Dążąc do uzyskania tytułu magistra najczęściej młodzi ludzie po drodze wybierają edukację ogólnokształcącą, ponieważ stanowi ona dobre podłoże dalszego kształcenia.

Posiadanie wykształcenia wyższego w dzisiejszych czasach jest już pewnym standardem. Wynika to z jednej strony z rozwijających się aspiracji społecznych, a z drugiej z **rywalizacji na rynku pracy**. Pogoń za wykształceniem spycha szkolnictwo zawodowe na szary koniec.

Jednakże należy mieć na uwadze dbanie o rozwój tegoż szkolnictwa, ponieważ polska gospodarka powoli zaczyna odczuwać deficyt w branżach przeznaczonych dla osób o konkretnych umiejętnościach. Większość pracodawców pragnie zatrudniać pracowników, którzy posiadają pełną zdolność produkcyjną, a okres adaptacji skracają do minimum. Postęp techniczny i globalizacja gospodarki rozszerzają wykaz umiejętności niezbędnych do uzyskania zatrudnienia. Obecnie, nikogo już nie dziwi znajomość języków obcych, posiadanie prawa jazdy czy biegłe posługiwanie się komputerem i technikami informacyjnymi. Poza umiejętnościami zawodowymi pracodawcy preferują również pewne cechy charakteru, takie jak **rzetelność, solidność, lojalność** wobec firmy oraz gotowość do podnoszenia lub zmiany kwalifikacji.

Aby rozmawiać o problemach szkoły kształcącej w zawodzie należy zastanowić się, jakie działania powinna podejmować? **Szkoła powinna:**

- kształtować odpowiednie kompetencje zawodowe opisane w podstawach programowych dla zawodu;
- rozwijać kompetencje kluczowe niezbędne do zdobywania i podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- dostosowywać kierunki i treści kształcenia do wymogów rynku pracy;
- kształtować postawy przedsiębiorczości sprzyjające aktywnemu uczestnictwu w życiu gospodarczym;
- dawać różne możliwości kształcenia (np. dodatkowe uprawnienia i certyfikaty), także osobom o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- ułatwiać wejście ucznia na rynek pracy i uczestniczenie w nim w trakcie kształcenia zawodowego;
- solidnie przygotowywać do egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe;
- promować umiejętności zawodowe swoich uczniów oraz analizować oferty pracy dla absolwentów;
- wyciągać wnioski z analizy losów absolwentów.

Uczniowie koszalińskiej samochodówki podczas ćwiczeń komputerowych (fot. M.S.)

Aktualne problemy zawodowego kształcenia praktycznego – cd

Uogólniając - zadaniem nowoczesnej szkoły zawodowej powinno być przygotowanie absolwenta do mobilności i elastycznego funkcjonowania na dynamicznie zmieniającym się rynku pracy. Jednym z podstawowych problemów kształcenia jest syndrom „Śpiącej Królowej”. **Przeważnie boimy się innowacji.** Każda zapowiedziana zmiana budzi niepokój. Jednak nie chcielibyśmy ograniczać się w rozwoju. Należy pamiętać, że do szkół przychodzi młodzież języka cyfrowego, dla której należy wprowadzać nowe technologie w komunikacji i uczeniu się.

Negatywny wpływ na elastyczność kształcenia zawodowego ma standaryzacja (standardy kwalifikacji zawodowych, standardowe narzędzia pomiaru osiągnięć, standardy finansowania oświaty, standaryzacja kwalifikacji zawodowych). O ile standaryzacja jest pożądana ze społecznego punktu widzenia, to jej skutkiem jest przetworzenie szkoły w miejsce wpajania faktów, schematów, kanonów nauczania.

Z pewnością najważniejszym problemem choć niewidocznym na tle kształcenia zawodowego jest marginalizowanie funkcji społecznej przez szkołę. To właśnie ze szkoły zawodowej **wypierana jest kultura** książki, kultura literacka i estetyczna. Szeroką falą wkracza kultura masowa i postawy konsumpcyjne.

Problemy kształcenia praktycznego, z którymi nauczyciele zawodu mają możliwość spotkać się bezpośrednio w swojej pracy możemy podzielić w zależności od źródła ich występowania.

ŚRODOWISKO SZKOŁY

- niesprawnie jeszcze działający system doradztwa zawodowego w gimnazjach,
- brak aktywnej orientacji zawodowej i małe zainteresowanie pracodawców absolwentami,
- brak perspektywicznej wizji u pracodawców i słabe pozyskiwanie przez szkoły środków UE,
- brak analizy wyników zewnętrznych egzaminów (egzaminu maturalnego i potwierdzającego kwalifikacje zawodowe),
- niska jakość kształcenia i wysoki koszt kształcenia zawodowego,
- wysoki koszt przystosowywania się i adaptacji do różnych zawodów.

WARUNKI EKONOMICZNE REGIONU

- niedoinwestowanie bazy i kadry,
- brak udziału firm w wyposażeniu pracowni,
- brak systemu finansowania szkolnictwa zawodowego,
- niepełne wykorzystanie bazy dydaktycznej do szkolenia zawodowego,
- brak współpracy i pomocy ze strony organu prowadzącego,
- problem odbycia praktyk (szkoły najczęściej nie dysponują ani specjalistycznym sprzętem, ani też odpowiednimi lokalami).

STOPIEŃ ROZWOJU TECHNOLOGICZNEGO REGIONU

- brak możliwości unowocześniania posiadanej bazy w nowoczesny sprzęt i oprogramowanie,
- wysoki koszt ich utrzymania szkoły zawodowej (wyższy niż koszt utrzymania liceów ogólnokształcących).

PRESTIŻ ZAWODU

- stereotypy gorszych szkół,
- brak nauczycieli przedmiotów zawodowych i nauki zawodu, niskie płace,
- tworzenie złej opinii o szkołach zawodowych.

Aktualne problemy zawodowego kształcenia praktycznego – cd.

STRUKTURY KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO W REGIONIE

- ustalenia właściwych proporcji w dokonywaniu naboru do szkół zawodowych,
- brak zainteresowania ze strony dyrektorów szkół zawodowych dotyczącego wykorzystania możliwości pozyskiwania środków unijnych na wyrównywanie szans edukacyjnych,
- brak koordynacji zmian w sieci szkół przez organy prowadzące,
- problemy z realizacją praktyk zawodowych w zakładach pracy i sztywność klasyfikacji zawodów.

Powyższe problemy często są niezależne od nauczyciela zawodu. Jego problemy zawężają się do pracowni czy działu, za który jest odpowiedzialny. Powinien on mieć na uwadze, aby podczas zajęć praktycznych wyznaczać uczniowi zadania, z którymi może się spotkać w pracy zawodowej. Ponieważ obecnie każda podejmowana czynność wymaga pewnej wiedzy teoretycznej, to nie należy zapominać, że uczeń na zajęciach praktycznych powinien **zdoływać przede wszystkim umiejętności**, a nie wiadomości. Jednak część zajęć należy poświęcić na zapoznanie się z teorią zanim przystąpi do realizacji ćwiczeń.

Wielu nauczycieli zawodu na swoim podwórku, często musi zwracać uwagę na zużycie materiałów do ćwiczeń i innych materiałów eksploatacyjnych. Wykonywane ćwiczenia związane są więc z pewnymi kosztami. Należy uważać, aby oszczędzanie na kosztach nie obniżało jakości zajęć praktycznych. Następnym problemem jest **sposób eksploatacji sprzętu** przez uczniów. Istnieje niebezpieczeństwo uszkodzenia go w wyniku nieodpowiedzialnego postępowania szkolonego ucznia. Należy się liczyć również z możliwością wystąpienia braków podczas zajęć produkcyjnych. Nie każdy uczeń jest solidny w swoim postępowaniu.

Uczniowie samochodówki podczas ćwiczeń (fot. M.S.)

W wielu zawodach spotykamy się ze zwiększonym zagrożeniem bezpieczeństwa. Należy wówczas zwracać szczególną uwagę na zachowanie uczniów podczas pracy, a zajęcia tak zorganizować, aby mieć kontrolę nad wykonywanymi czynnościami przez ucznia. Wymaga to bezwzględnego wykonywania poleceń przez ucznia. Każde odstępstwo lub złe zrozumienie polecenia przez ucznia może doprowadzać do niebezpiecznych sytuacji dla zdrowia.

Literatura i netografia – Warto przeczytać!

1. BOGAJ A., *Współczesne wyzwania edukacyjne*. „Edukacja Ustawiczna Dorosłych” 2010, nr 3.
2. <http://www.ko.rzeszow.pl/archiwum>, STREB B., *Problemy kształcenia zawodowego w regionie*: 2006.
3. <http://www.pomorska.pl/>, praca, *Oplaca się mieć fach w rękach*.
4. <http://www.studia.net/zawody-przyszlosc>, 10 najbardziej poszukiwanych zawodów.
5. KOZYRA W., *Główne problemy szkół zawodowych w osiągnięciu optymalnej jakości kształcenia*. „Forum Zawodowe: Szkoła – Praca”, 2008.
6. OSIECKA-CHOJNACKA J., *Szkolnictwo zawodowe wobec problemów rynku pracy*. Wydaw. Sejmowe dla BAS, 2007.
7. www.bydgoszcz.uw.gov.pl, *Posiedzenie WKDS 31.03.2010 r.*

Mirosław Stachnik – nauczyciel doradca metodyczny CEN

Dyrektorzy szkół o nowoczesnej edukacji przyrodniczej

Dyrektorzy szkół z całej Polski spotkali się 19 kwietnia w Warszawie, by rozmawiać o aktywnej edukacji przyrodniczej. Ogólnopolską konferencję poświęconą nowoczesnym narzędziom i metodom nauczania zorganizowało Centrum Informacji o Środowisku UNEP/GRID - Warszawa.

Konferencja już po raz jedenasty zgromadziła dyrektorów szkół skupionych w międzynarodowym, edukacyjno-badawczym Programie GLOBE. Wydarzenie było okazją do podsumowania mijającego roku w placówkach uczestniczących w Programie oraz przeglądu najważniejszych wydarzeń z innych afiliowanych przy nim krajów. Przedstawione zostały również plany na następne lata. Program GLOBE opiera się na współdziałaniu ogólnoswiatowej społeczności uczniów, nauczycieli i naukowców w celu lepszego zrozumienia, zachowania i kształtowania środowiska przyrodniczego w skali lokalnej, regionalnej i globalnej. Prowadzone działania pozwalają młodzieży lepiej zrozumieć świat, w którym żyją oraz rozwijają umiejętności potrzebne do zmiany zachowań i stylu życia dla zrównoważonej przyszłości.

Wśród zaproszonych gości znaleźli się reprezentanci Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ministerstwa Środowiska i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Nie zabrakło także przedstawicieli środowiska naukowo-badawczego oraz Ambasady Stanów Zjednoczonych w Polsce. Zebrani rozmawiali między innymi na temat interdyscyplinarnego podejścia do nauczania przedmiotów przyrodniczych w kontekście nauki o Ziemi jako złożonym systemie. Według uczestników stosowanie obserwacji i eksperymentów (zajęcia w terenie, laboratorium i pracowni komputerowej), nowoczesnych narzędzi (GPS, Internet, sprzęt pomiarowy) i technologii ICT stanowi podstawę nowoczesnego modelu nauczania. Nawiązywanie międzynarodowych kontaktów, sprawna komunikacja, umiejętność przesyłania i pozyskiwania danych poprzez Internet sprzyjają tworzeniu społeczeństwa informacyjnego, przygotowanego do społeczno-gospodarczych wyzwań współczesnego świata.

Zapoznavanie uczniów z etapami procesu badawczego takimi jak uzyskiwanie danych i ich wykorzystywanie, formułowanie pytań i testowanie stawianych hipotez, poznawanie znaczenia dokładności, jednorodności i dyscypliny pomiarowej poprzez wykonywanie wartościowych z punktu widzenia naukowego pomiarów i obserwacji jest istotnym elementem procesu kształcenia – mówiła Magdalena Machinko-Nagrabecka, krajowy koordynator Programu GLOBE z ramienia Centrum UNEP/GRID - Warszawa – Dlatego szczególnie doceniamy zaangażowanie polskich szkół, które włączają się w działania międzynarodowej sieci Programu GLOBE i podejmują wysiłek sprostania najwyższym światowym standardom w edukacji – dodała Machinko-Nagrabecka.

Podczas konferencji przyznano nagrody i wyróżnienia szkołom najaktywniejszym w Programie GLOBE. Placówki te w praktyce realizują model aktywnej edukacji kładącej nacisk na obserwacje i pomiary terenowe, badania laboratoryjne i zajęcia z wykorzystaniem technologii internetowych. W generalnej klasyfikacji zwyciężyło w tym roku XI Liceum im. Stanisława Konarskiego z Zespołu Szkół nr 19 we Wrocławiu. Drugie miejsce przypadło Gminnemu Gimnazjum z Wieliszewa. Na trzecim miejscu znalazło się Gimnazjum nr 7 im. Jana III Sobieskiego z Rzeszowa.

Wszystkie szkoły, które chcą dołączyć do międzynarodowej rodziny Programu GLOBE mogą to zrobić już w najbliższych tygodniach. Na warsztaty początkowe dla nauczycieli Centrum UNEP/GRID - Warszawa zaprasza już w maju. Informacji w sprawie Programu udziela Magdalena Machinko-Nagrabecka, kierownik Działu Edukacji Ekologicznej, koordynator programu z ramienia Centrum UNEP/GRID - Warszawa; tel.: +48 22 8406663, 8406664 wew.106, e-mail: magda@gridw.pl (1).

1. www.edupress.pl

PROPOZYCJE SCENARIUSZY LEKCJI WYCHOWAWCZYCH SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE

1. **Asertywność w praktyce - prawa i obowiązki : scenariusz zajęć dla uczniów gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych.** Cz.2 / Agnieszka Łopata // Wychowawca. - 2006, nr 6, s. 29
2. **Być Polakiem - być sobą : scenariusz lekcji wychowawczej dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych lub gimnazjum** / Iwona Warzecha. - Bibliogr. // Wychowawca. - 2005, nr 4, s. 28 – 29
3. **„Czy to naprawdę moja decyzja?”** / Agnieszka Walendzik-Ostrowska // Remedium. - 2009, nr 1, s. 26 – 27
4. **Dlaczego my - współcześni - mamy kultywować pamięć o Holocauście? : (propozycja zajęć dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych i nie tylko)** / Iwona Macioszek. - Bibliogr. // Wychowanie na co Dzień. - 2008, nr 4/5, dod. Wkładka Metodyczna, s. I – IV
5. **Dlaczego zachowujemy się agresywnie** / Jolanta Białek // Psychologia w Szkole. - 2006, nr 1, s. 139 – 141
6. **Dobry plan** / Krystyna Brząkalik // Głos Nauczycielski. - 2006, nr 3, s. 7
7. **Internet - szansa czy zagrożenie? : konspekt zajęć dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych** / Jolanta Jankowska // Doskonalenie Otwarte. - 2005/2006, nr 4, s. 13 – 26
8. **Jak bronić siebie i nie ranić innych - asertywność : scenariusz zajęć dla uczniów gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych.** Cz.1 / Agnieszka Łopata // Wychowawca. - 2006, nr 4, s. 26
9. **Jak uleczyć zranione uczucia? : konspekt lekcji wychowawczej dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych** / Władysława Koczur-Walczak // Wychowawca. - 2008, nr 7/8, s. 38
10. **Jesteśmy ekologiczni - bądź i ty : scenariusz zajęć w szkole ponadgimnazjalnej** / Magdalena Ankiewicz-Kopicka, Monika Kulesza-Cisiak, Joanna Wieczorek // Geografia w Szkole. - 2008, nr 5, s. 51 – 53
11. **Kochać prawdziwie... : konspekt zajęć dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych** / Małgorzata Mazur. - Bibliogr. // Wychowawca. - 2008, nr 7/8, s. 40 – 41
12. **Miej oczy i uszy, serce i duszę szeroko otwarte. Niepełnosprawni - dostrzegaj ich! : cykl zajęć dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych** / Anna Wojciechowska // Biblioteka w Szkole. - 2006, nr 9, s. 16 – 17
13. **Moi przyjaciele : lekcja wychowawcza dla klas licealnych** / Jolanta Makowska-Lech // Wychowawca. - 2008, nr 7/8, s. 39
14. **Narkotykom STOP! : program profilaktyczny dla szkół ponadgimnazjalnych** / Marzena Borowska // Wychowawca. - 2009, nr 6, s. 26 – 29
15. **Nie chlap! : projekt kampanii społecznej przeciwko nadużywaniu wulgaryzmów** / Danuta Salamon. - Bibliogr. // Biblioteka w Szkole. - 2010, nr 7/8, dod. "Biblioteka - centrum informacji", s. 15 – 16
16. **„Nie lękaj się” : projekt wychowawczo-edukacyjny dla szk. podst. i gimnazjum** // Wychowawca. - 2009, nr 7/8, s. 10 – 14
17. **Nie pozwólcie umrzeć nadziei** / Halina Mol, Iwona Pasławska-Smęder, Małgorzata Wątkowska // Wychowawca. - 2007, nr 4, s. 29 – 30
18. **„NIE” dla pornografii : konspekt lekcji dla uczniów III klasy gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych** / Teresa Król. - Bibliogr. // Wychowawca. - 2006, nr 5, s. 27 – 29
19. **Niepełnosprawność : (propozycja lekcji wychowawczych)** / Małgorzata Olczyk-Szumińska // Nowa Szkoła. - 2004, nr 6, s. 24 – 25
20. **Oswoić śmierć : warsztaty dla klasy II lub III szkoły ponadgimnazjalnej** / Michał Damazyn // Wychowawca. - 2008, nr 11, s. 24 – 26
21. **„Pałaca butelka” czyli o szkodliwości palenia papierosów : (scenariusz godz. wychow. dla I liceum)** / Bogusława Dmowska // Nowa Szkoła. - 2004, nr 1, s. 44 – 45
22. **Podmiotowość osoby niepełnosprawnej : konspekt zajęć dla uczniów szk. ponadgimnazjalnych i III kl. gimnazjum** / Anna Skóra // Wychowawca. - 2008, nr 10, s. 27 – 28

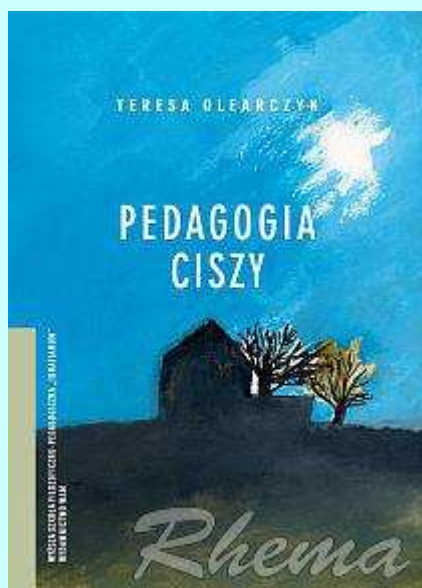
PROPOZYCJE SCENARIUSZY LEKCJI WYCHOWAWCZYCH SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE – cd.

23. **Pomysł na siebie i swoje życie** / Hanna Liberska // Psychologia w Szkole. - 2006, nr 2, s. 143 – 145
24. **Porozmawiajmy o wakacyjnej miłości : wszystko, co uczniowie chcą wiedzieć o seksie, ale boją się zapytać** / Tomasz Garstka // Głos Nauczycielski. - 2010, nr 24, s. 12
25. **Profilaktyka HIV a orientacje psychoseksualne** / Agnieszka Walendzik-Ostrowska // Remedium. - 2009, nr 4, s. 26 – 27
26. **Profilaktyka HIV a płeć** / Agnieszka Walendzik-Ostrowska. - Cz.1-2 // Remedium. - 2009, nr 2, s. 26 - 27; nr 3, s. 26 – 27
27. **Profilaktyka HIV a stereotypy i uprzedzenia** / Agnieszka Walendzik-Ostrowska // Remedium. - 2009, nr 5, s. 28 – 29
28. **Przeżyć czy przeżyć życie? : szybciej, szybciej, więcej, więcej - czyli o konsumpcjonizmie : konspekt zajęć dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych** / Jolanta Jankowska // Doskonale Otwarte. - 2005/2006, nr 4, s. 5 – 12
29. **Scenariusze dla szkół ponadgimnazjalnych** / Anna Batorczak // Aura. - 2005, nr 4, "Dodatek ekologiczny dla szkół", nr 127, s. 4 – 12
30. **Scenariusze dla szkół ponadgimnazjalnych** / Marek Kitowski, Grzegorz Koźmiński // Aura. - 2005, nr 5, "Dodatek ekologiczny dla szkół", nr 128, s. 5 – 8
31. **Scenariusze dla zasadniczej szkoły zawodowej** / Barbara Giel, Anna Sawińska // Aura. - 2005, nr 7, "Dodatek ekologiczny dla szkół", nr 130, s. 5 – 9
32. **Stres : trzygodzinny warsztat dla młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej** / Paweł Czerwiński // Wychowawca. - 2008, nr 7/8, s. 33 – 35
33. **Strój prawdę ci powie** / Beata Nawrath // Psychologia w Szkole. - 2009, nr 3, s. 146 – 150
34. **Sztuka prezentacji** / Piotr Tadeusz Kąkol // Biologia w Szkole. - 2004, nr 1, s. 51 – 53
35. **Techniki twórczego myślenia : konspekt zajęć dla uczniów gimnazjum, liceum oraz nauczycieli** / Beata Woźniak // Wychowawca. - 2009, nr 2, s. 29
36. **Wartości : scenariusz lekcji wychowawczej w liceum** / Iwona Warzecha // Wychowawca. - 2004, nr 6, s. 29
37. **Wolontariat - służba na rzecz innych : konspekt zajęć** / Urszula Michalak // Biblioteka w Szkole. - 2002, nr 12, s. 10 – 11
38. **Zagrożenia związane z sektami : scenariusz lekcji wychowawczej dla uczniów gimnazjum lub szkół ponadgimnazjalnych** / Anna Koster // Wychowawca. - 2008, nr 7/8, s. 36 – 37
39. **Życie ludzkie fundamentalną wartością : konspekt lekcji dla drugiej klasy licealnej** / Ewa Fedorowicz. - Bibliogr. // Wychowawca. - 2006, nr 3, s. 20 – 23
40. **Żyję zdrowo - nie palę! : scenariusz zajęć z zakresu edukacji antynikotynowej dla uczniów gimnazjum lub klas pierwszych szkół ponadgimnazjalnych** / Zofia Frankiewicz-Duda, Alicja Laskowska // Wychowawca. - 2006, nr 1, s. 25 – 27 (1).
-

1. Wykaz sporządzony w Warmińsko-Mazurskiej Bibliotece Pedagogicznej im. K. Wojtyły w Elblągu, Filia w Iławie - www.wmbp.edu.pl

Teresa OLEARCZYK, *Pedagogika ciszy*
Kraków: Wydawnictwo WAM - kategoria: naukowe
Nr ISBN 978-83-7505-676-1

Powstanie tej książki jest przejawem potrzeby dociekań możliwości tkwiących w ciszy jako potencjalnie nośnej kategorii dla teorii i praktyki pedagogicznej. Prezentowane rozważania stanowią swego rodzaju punkt wyjścia do opisu ciszy i wykorzystania jej w procesie dydaktyczno-wychowawczym. Warto podkreślać, jak znacząca jest obecność ciszy w wychowaniu, szczególnie w sytuacji wszechobecnego hałasu i narastającej nadpobudliwości dzieci i młodzieży.

KOSZALIŃSKA FILHARMONIA ZAPRASZA

MUZYKA UWRAŻLIWIA I USZLACHETNIA

Koszalińska Filharmonia im. Stanisława Moniuszki w Koszalinie obchodzi w tym roku **55-lecie**. Obecnie koncertuje w sali kina Kryterium, ul. Zwycięstwa 105. W maju - czerwcu 2011 r. zaprasza na koncerty symfoniczne w piątki o godz. 18:30. Ostatni koncert w maju 2011 r. - to koncert symfoniczny, który prowadzi **Jerzy Salwarowski**. Będzie muzyka J. Sibeliusa i L. van Beethovena – VI symfonia F-dur „Pastoralna” op. 68. Na skrzypcach zagra **Marta Lelek**.

Koncert czerwcowy - 3 czerwca 2011 r. - będzie koncertem symfonicznym kończącym sezon 2010/2011 roku. Orkiestrę poprowadzi koszaliński dyrygent **Ruben Silva**, a na fortepianie zagra **Adam Wodnicki**. W programie m.in. koncert fortepianowy E. Griega i Suita z baletu „Ognisty Ptak” I. Strawińskiego. Natomiast ostatni koncert – 25 czerwca 2011 r. (sobota godz. 19:00) - to koncert jubileuszowy, w programie którego przewidziano „Straszny Dwór” (opera w 4 aktach) Stanisława Moniuszki.

--> Organizatorzy zapraszają na majowe i czerwcowe koncerty! (Red.).